

## АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОГЛЯД НА ВІЙНУ В ПЕРСЬКІЙ ЗАТОЦІ 1991 РОКУ ЯК НА РЕВОЛЮЦІЮ У ВІЙСЬКОВІЙ СПРАВІ

Стаття присвячена аналізу особливостей у підходах та оцінках дослідників США щодо революційності або еволюційності змін у веденні бойових дій проти Іраку у 1991 р. Показано різницю у трактуванні змісту понять поколінь війн американськими та пострадянськими науковими школами.

*Ключові слова:* історіографія, американська історіографія, революція у військовій справі, Перська затока, війна з Іраком.

*Постановка проблеми та її актуальність.* Чимало американських авторів у своїх працях приділяли велику увагу застосуванню нових воєнних технологій у війні проти Іраку в 1991 році та змінам у підходах до ведення бойових дій. Широке застосування отримав термін “революція у військовій справі” (РВС) (“Revolution in Military Affairs” (RMA)). У працях вітчизняних дослідників війна у Перській затоці в 1991 р. вважається першою війною нового, шостого, покоління війн.

*Метою цієї статті* є розкриття особливостей у підходах та оцінках дослідників США щодо революційності або еволюційності змін у веденні бойових дій проти Іраку в 1991 р.

Визнання змін революційними викликало велику дискусію в середовищі американських військових фахівців, яка триває приблизно з 1993 р., коли був узагальнений та усвідомлений великий обсяг фактичного матеріалу.

Хоча теоретичні дослідження в напрямку змін ведення бойових дій під впливом технологічного прогресу (“воєнно-технічна революція”) активно велися радянськими воєнними фахівцями під головуванням Маршала Радянського Союзу

---

**Гребенюк Михайло Володимирович**, заступник начальника навчально-наукового центру міжнародної миротворчої діяльності з навчальної роботи Національного університету оборони України, м. Київ.

© Гребенюк М.В., 2010

М. Огаркова протягом 70-х – 80-х років ХХ ст., саме війна у Перський затоці привернула увагу американських фахівців [1]. Поняття РВС з'явилося у 1991 р. Тодішній міністр оборони США Річард Чейні в офіційному повідомленні Міністерства оборони заявив: “Ця війна продемонструвала драматично нові можливості того, що називалося “воєнно-технічною революцією у бойових діях” [2].

Разом із цим варто зазначити відмінності у трактуванні цієї війни. Російські фахівці, а слідом за ними і більшість вітчизняних, класифікували її як таку, що належить до нового, шостого, покоління війн завдяки передусім революційним змінам у воєнних технологіях, насамперед появи високоточної зброї разом із застосуванням космічних систем.

На відміну від пострадянської школи американські дослідники дещо по-іншому підходили до розподілу війн на покоління. Так, В. Лінд (William S. Lind), полковник К. Найтінгейл (Keith Nightengale), капітан 1 рангу Д. Шмітт (John F. Schmitt), полковник Дж. Саттен (Joseph W. Sutton) та підполковник Г. Уїлсон (Gary I. Wilson) у 1989 р. у професійному журналі морської піхоти США запропонували наступний поділ сучасних війн на такі покоління [3]: *перше покоління* – коли використовується тактика застосування військ, вишикуваних у лінії та колони в еру гладкоствольної зброї, *друге покоління* визначалося тактикою застосування вогню зі статичних артилерійських позицій та лінійним рухом військ, що займають позиційну оборону в траншеях, *третьє покоління* виділяється новою ідеєю використання тактики маневреної війни, яка була яскраво продемонстрована німецькими військами під час “бліцкригу”. *Четверте*, і на той час останнє, *покоління* характеризується тим, що противником є повстанці, неурядові збройні формування та інші, які ведуть приховану збройну боротьбу.

За цією класифікацією, війна 1991 р. у Перській затоці має належати до маневреної війни, з ударами у глибину оборони противника, тобто до війн третього покоління, і, як наслідок, дискусія про революційність змін у військовій справі для американських дослідників не була пов'язана із відкриттям нового покоління війн.

Разом із цим утвердження РВС швидко набуло популярності серед інтелектуалів Пентагону, включаючи директора офісу оцінки мереж Е. Маршалла, заступника голови Об'єднаного комітету начальників штабів адмірала В. Оуенса, а також ряду експертів, які не належали до Міністерства оборони [4]. Це уявлення також було відчутно сприйняте представниками промисловості оборонного виробництва та аналітичних служб, які боялися скорочення військових бюджетів після війни у Перській затоці та після розпаду Радянського Союзу [5].

Цей динамічний та впливовий альянс зробив наступну трансформацію збройних сил США пріоритетом відомств і конгресу США. Дійсно, як зауважив професор оборонного коледжу сухопутних військ США С. Метц, ця група переконала головних верховних чиновників у тому, що “безпека Америки залежить від опанування РВС”. І саме ці інтелектуальні та політичні події підготували підґрунтя для створення та видання концепції “Об'єднаного бачення 2010” (“Joint Vision 2010”) у 1997 р. та створення Національної оборонної групи високого рівня, котра рекомендувала “широку трансформацію у військовій галузі та структурі національної безпеки, оперативних поняттях та обладнанні”, яка міцно пов'язувала майбутню оборонну діяльність зі згаданою РВС [6].

Таким чином, питання РВС мало свій розвиток у США, але суперечка між фахівцями про те, чим все ж таки була війна у Перській затоці – еволюцією чи революцією, тривала і далі.

В американській історіографії існували два відповідні погляди на зазначені події щодо розвитку воєнного мистецтва внаслідок війни з Іраком – “революційний” і “еволюційний”. Праці прихильників цих підходів виходили практично паралельно, що свідчило про бажання сторін навести свої аргументи.

У цих працях часто зустрічалося визначення РВС, що належало Е. Маршаллу, який описував її як “найважливішу зміну в природі бойових дій, яка була привнесена інноваційним застосуванням технологій, і яка разом зі вражаючими змінами у військових доктринах і оперативних концепціях фундаментально змінює характер і ведення бойових дій” [1].

Виходячи з цього дослідник проблем національної безпеки та представник Джорджтаунського університету доктор М. Мазар (Michael J. Mazarr), як і деякі інші фахівці, був повністю переконаний у тому, що РВС почалася. Він пов'язував це із переходом сучасної війни від традиційного зіткнення великих масових армій на полях бою до одночасних атак по всьому спектру військових і цивільних цілей для досягнення необхідного результату великомасштабної війни. На його переконання, війна у Перській затоці вирізняється такими новими революційними рисами: 1) повне домінування в інформаційному вимірі; 2) об'єднані, загальноновидові дії; 3) бойові дії, коли один із противників може атакувати, знаходячись поза зоною досяжності іншого; 4) війна значною мірою стає справою цивільних завдяки новим комп'ютерним, комунікаційним, космічним та іншим технологіям, які беруть своє начало у цивільних корпораціях, а також завдяки критично важливій ролі цивільних резервістів, як це сталося під час подій у Перській затоці [7].

Цікаво, що М. Мазар також вказував на необхідність *паралельної революції* у розвитку зброї, воєнного мистецтва та організаційних структур збройних сил США, яка мала б забезпечити можливість протистояти нерегулярним збройним формуванням, партизанам і терористам. Він зазначав, що про РВС уже було сенс говорити, щоб не заспокоюватися на досягнутому, ініціювати широке обговорення подальшого розвитку збройних сил США у нових геостратегічних умовах суттєвого скорочення військового бюджету (до 30%–40%) [7].

Деяко поміркованіші прихильники РВС, наприклад, професор-дослідник із питань національної безпеки Інституту стратегічних досліджень військового коледжу сухопутних військ США С. Метц та аналітик цього ж інституту Дж. Ківіт визнавали, що ефективність ведення бойових дій американськими військовими проти іракців дійсно наводила на думку про початок історичних революційних змін у військовій справі. Новим були, по-перше, удари високоточною зброєю та удари із прориву оборони противника з безпечної відстані (наприклад, крилатими ракетами); по-друге, надзвичайно удосконалена система бойового

управління та розвідка; по-третє, інформаційні операції; по-четверте, удари для досягнення бажаного ефекту, а не знищення противника.

Варто зазначити, що ці дослідники розуміли РВС як неперервний ріст бойових можливостей та ефективності дій, що ґрунтувався на одночасних та взаємообумовлюючих змінах у технологіях, системах, способах і методах ведення операцій і *організаційних структур збройних сил* [8]. Тобто, в результаті революційних змін обов'язково повинна змінюватися також організаційна структура збройних сил. Однак треба зазначити, що принципово ця структура в США не змінилася.

Доктор С. Бланк, представник Інституту стратегічних досліджень військового університету сухопутних сил США, підтримуючи теорію РВС, вказував на те, що в 1991 р. під час війни з Іраком склався новий тип сучасного конфлікту – “стратегічні неядерні бойові дії” (“strategic conventional war”). Багато повітряних ударів були “стратегічними”, тому що вони були: 1) нанесені безвідносно до безпосередніх завдань військ на Кувейтському ТВД; 2) неядерними засобами ураження, які містили високопотужні заряди, а деколи й несмертельною зброєю. На той час у доктринах повітряних сил США навіть не передбачалось “стратегічних” атак для бомбардувальників зі звичайною, неядерною зброєю. Шість тижнів стратегічної повітряної кампанії, яка доповнилась короткою, завершальною наземною кампанією, дали ґрунт, особливо представникам повітряних сил США, заявляти про РВС [9].

Так, Дж. Маккітрік, представник повітряного коледжу збройних сил США, розумів РВС як комбінацію застосування високоточної зброї, інформаційного домінування, космічних операції та можливості застосування необхідних сил у необхідному місці в необхідний час для завдання противнику удару, який викликав би його психологічний злам і повну капітуляцію [10].

Не дивно, що серед видів збройних сил США найбільше “революціонерів” було у повітряних силах і найменше – в морській піхоті.

Аналіз американської історіографії війни з Іраком у 1991 р. показав, що з часом прихильники РВС ставали більш стриманими у своїх оцінках. Наприклад, у 2004 р. заступник помічника директора центральної розвідки з питань аналізу та виробництва В. Нольт, зазначаючи прогрес у розвитку форм і способів збройної боротьби, який відбувся між операціями “Буря в пустелі” та “Свобода Іраку”, більш широке застосування високоточної зброї та суттєве зменшення часу між розпізнанням цілі до її знищення, вказував також на активне використання “звичайних” ОВТ, наприклад, танк “Абрамс”, бомбардувальник В-52 та інші. Вільям Нольт обережно висловлювався про те, що РВС має свій розвиток і етапи та що військова бюрократія суттєво гальмує “революційні” зміни [11].

На відміну від вищезгаданих дослідників окремі дослідники, наприклад, спеціаліст з питань міжнародної безпеки Т. Галді, наполягали на несвоєчасності однозначних оцінок змін, тому що всі попередні в історії РВС, крім РВС із появою ядерної зброї, не були одразу чітко помітними. Тому Теодор Галді пропонував не дуже задумуватися над тим, які саме зміни відбуваються – революційні чи еволюційні, а сфокусуватися на тому, яке відображення вони мають знайти у воєнному мистецтві [12].

Однак вивчення праць американських дослідників показало, що більшість із них все ж були скептичні щодо РВС. Так, розмірковуючи про витоки РВС, професор стратегічних досліджень університету Джона Хоркінса Еліот Коен чітко вказував на вплив радянської концепції про “воєннотехнічну революцію”, яка хоча й знаходилась в полі зору окремих фахівців, але не була сприйнята. І тільки повне, легко досягнуте домінування в повітрі авіації коаліції, миттєва перемога в Кувейті, колапс іракських військ при практично відсутніх втратах особового складу підказали багатьом, що в збройній боротьбі відбулися фундаментальні зміни.

Еліот Коен також називав і суб’єктивний фактор теорії РВС – особистість адмірала Вільяма Овенса, який став впливовим заступником голови Об’єднаного комітету начальників штабів у 1994 р. На своїй посаді він сприяв створенню

структур, які забирали повноваження видів збройних сил та концентрували їх у “центрі”. Одна із таких структур, яку очолював особисто адмірал Овенс, здійснювала “революцію” у веденні операції, базуючись на досягненнях у високоточному ураженні з великих відстаней, нових системах комунікації, автоматизації та зв’язку, сенсорах, які формували принципово нову “систему систем” [13].

Домінуюча же група фахівців, яких Коен називав “ветеранами війни в затоці”, вважали, що РВС почалась на початку 1980-х років, з атак ізраїльтян у 1982 р. на сирійську систему ППО, а війна в затоці просто висвітлила РВС яскравіше. “Ветерани” віддавали перевагу не стільки новим технологіям, скільки “революції” в системі підготовки військ, новому принципу їх комплектації на повністю професійній основі.

Ще одна група фахівців, переважно воєнні історики, взагалі скептично відносились до ідеї РВС. Вони не визнавали переривчатиї, революційний процес розвитку збройної боротьби. На їхню думку, всі “революційні” зміни в історії мали свої коріння та достатньо тривалий процес становлення та утвердження. Досвід же війни з Іраком був унікальним, коли умови для коаліцій були майже ідеальними. Бійся іракці, як північні в’єтнамці, висновки багатьох теоретиків були б іншими. За переконанням воєнних істориків, на війні домінують не технології, а людській фактор [13].

Еліот Коен також писав, що незважаючи на підвищену увагу до “розумних” бомб абсолютна більшість бомб була виготовлена у 50–70-х роках. Він вказував, що піднесений апологетами повітряних сил їх вирішальний характер під час війни з Іраком був фактично реалізацією гіпотези 50-річної давнини.

Еліот Коен вірив, що РВС мала бути більше ніж використанням нових технологій у бойових діях. Це також зміна в тому, як виглядає бій, зміни в організаційній структурі збройних сил, зміна військової еліти, ваги держави. І хоча Коен підтверджував певні нові риси боїв, у яких зросла роль високотехнологічної зброї і сенсорів та дещо знизилась роль їх носіїв (літаків, танків тощо), але, за його висновком, принципово нічого революційного не відбулося. Бій принципово не змінився навіть на вигляд. Дуже повільно

організаційні структури змінювались у бік створення загальноновидових, об'єднаних, а також повільно змінювалась військова еліта. Роль США у світі підвищилась, але не стільки через перемогу над Іраком, скільки через перемогу Заходу в "холодній війні" та зникнення другої наддержави. Крім того, для революції характерні швидкі, часто примусові та непередбачувані зміни. За висновком дослідника, це був не той випадок [14].

Аналізуючи праці про досвід війни у затоці, важко не помітити, що навіть питання спільних дій різних видів збройних сил США вирішувались нелегко. Вони мали власні доктрини, які не обов'язково були сумісними між собою.

Так, повітряними силами США була задіяна теорія стратегічної повітряної операції для досягнення "паралічу" держави-противника. Сухопутні війська армії США керувались доктриною повітряно-наземних бойових дій, центральним місцем якої було нанесення противнику ураження проведенням одночасних наступальних операцій на всій ширині та глибині поля бою [2].

Морська піхота США для планування своїх дій під час операції "Буря в пустелі" використовувала доктрину дій тактичних угруповань морських і повітряно-наземних сил, яка передбачає високий рівень інтеграції наземних і повітряних елементів, де ключовим моментом успіху була ефективна підтримка дій морських піхотинців штурмовою авіацією [2].

Разом з цим досвіду, культури та етики спільної роботи представників різних видів збройних сил під час планування та ведення повітряної та особливо наземної кампанії не було. Системи комунікації не тільки військ союзників, але й видів збройних сил США були несумісні за обладнанням та форматами обміну даних [15].

Одним із рецептів, які невдовзі з'явилися, була концепція "мережево-центрічної збройної боротьби" ("Network Centric Warfare"), яка, дехто вважав, була наслідком РВС. Разом із цим важко не погодитись із доктором Давідом Албертсом та іншими дослідниками Міністерства оборони США з питань комп'ютерних систем управління, комунікації та автоматизації у тому, що "мережево-центрічна



збройна боротьба” не змінить характер збройної боротьби. Як стверджували дослідники, за винятком концентрації маси зусиль та маневру, основні принципи, наприклад, наступ як основної шлях до перемоги, економія зусиль, єдність управління, раптовість та інші, залишаються незмінними й надалі. Нові можливості тільки сприяли ефективності їх застосування [16].

Однім із основних аргументів на користь початку РВС були досить невеликі втрати коаліції. Дійсно, як визнав аналітик з питань політики та безпеки американської корпорації РАНД Дж. Шапіро, дослідники задумались про “революцію” у військових справах після того, як були “шоковані” вражаючою перемогою над іракцями з мінімальними втратами. Автор наводить дані С. Біддла про те, що коаліція втратила лише 240 людей із 750 тисяч, які брали участь у війні. При цьому співвідношення втрат із іракцями склало 1 до 3 тисяч (для порівняння, ізраїльські втрати під час “шестиденної” війни – 1:10, німецькі втрати в Польщі та Франції у 1939–1940 роках – 1:20). Для багатьох це було ознакою початку революційних змін [17].

Подібно тому, як німцям наприкінці 1930-х років здавалось, що “блискавична війна” вирішить їхню геостратегічну проблему війни на два фронти, американці повірили, що РВС дозволить швидко, недорого та майже без втрат перемагати у локальних війнах та регіональних конфліктах, на відміну від війни у Кореї та В’єтнамі. Але Дж. Шапіро був впевненим у тому, що це не змінювало фундаментальних основ природи збройної боротьби чи національної безпеки, як це стверджували “революціонери”. Він вказував, що хоча сухопутні сили США все більше і більше брали на озброєння нові технології, вони переважно встановлювалися на “старі” ОВТ, а зміни в ієрархічній структурі, доктринах, кількісному складі сухопутних сил, які відбулися, не були кардинальними. Армія США й надалі покладається на “важкі сили” і складалась у своїй основі із загальновійськових дивізій, незважаючи на всі досягнення у інформаційних технологіях [17].

Ще один американський аналітик С. Метц узагалі мав сумнів, що США в принципі спроможна на якусь революцію, тому що за історичним досвідом жодна нація ніколи не робила повну революцію у військовій справі, якщо це не було відповіддю на безпрецедентний ризик або недавній розгром. Перемога, як це було у Перській затоці у 1991 р., сильно “паралізувала” та сприяла створенню певного історичного зразка, шаблона для наслідування [18].

А П. Дейвіс, провідний дослідник з питань оборони та трансформації збройних сил корпорації РАНД, через десять років після війни в затоці писав, що операція “Буря в пустелі” разом із кампанією в Косові тільки продемонструвала потребу в трансформації збройних сил [19].

*Висновки.* Таким чином, бачимо, що вітчизняні та чимало американських дослідників вірять, що війна 1991 року у Перській затоці продемонструвала нові “революційні” зміни у військовій справі.

Малі втрати особового складу під час бойових дій, неймовірно швидка наземна кампанія, застосування небачених раніше нових технологій і видів озброєння, які були широко висвітлені мас-медіа, масоване застосування резервістів, нова об’єднана, коаліційна структура командування на ТВД та інше підштовхнули фахівців до сміливих висновків про РВС.

На хід дискусії про те, чим була війна в затоці, вплинув як суб’єктивний фактор окремих військових керівників, так і суттєве скорочення військового бюджету, а разом із цим скорочення програм розробки та закупівлі ОВТ для видів збройних сил та оборонних контрактів і замовлень для промислових корпорацій.

Серед “секретів” успіху були майже ідеальні умови для дій авіації, небажання іракців серйозно воювати, нова система бойової підготовки разом із цілком професійними збройними силами та інші.

Водночас на відміну від українських американські фахівці не вважали, що ця війна дала початок новому поколінню воєн. Крім того, аналіз американської історіографії подій у Перській затоці 1990–1991 років показав, що цю війну ще було зарано називати “революцією”.

Револуція, за контрастом із еволюційними послідовними змінами, які спрямовані на покращення й розвиток того, що існує, робить існуючу систему непотрібною, ламає статус-кво та пропонує натомість щось кардинально нове.

Відмови від існуючої на той час “системи” чи її кардинальних змін не сталося. Бойові дії велись із використанням старих інструментів управління. Ця війна не дала відповіді про захист від балістичних ракет рівня ТВД “Скад”, як колись британська протиповітряна оборона була безсила проти німецьких ракет “ФАУ-2”. Вона також не зменшила втрат особового складу від “дружного” вогню. Високоточна зброя була не завжди точною, космічна розвідка і навігація не змогли запобігти ненавмисним втратам цивільного населення Іраку.

Враховуючи різницю у трактуваннях змісту понять поколінь війн американських і пострадянських шкіл, автор все ж не вважає війну з Іраком війною принципово новою, що належить до іншого покоління війн.

На думку автора, головним досягненням цієї дискусії було те, що вона стала важливим та корисним інструментом для американських дослідників із відпрацювання нових шляхів подальшого розвитку збройних сил США у нових геостратегічних умовах і умовах скорочення військових витрат. Зміни ж, які відбулися у формах і способах збройної боротьби, мали еволюційний характер.

1. Revolution in Military Affairs [Електронна енциклопедія Вікіпедія] [Електронний ресурс]. - Режим доступу до стат.: [http://en.wikipedia.org/wiki/Revolution\\_in\\_Military\\_Affairs](http://en.wikipedia.org/wiki/Revolution_in_Military_Affairs). - Назва з екрана.
2. Conduct of the Persian Gulf War: Final Report To Congress. - Washington: U.S. Dept. of Defense, 1992. - 3 vols. - 909 p.
3. The Changing Face of War : Into the Fourth Generation [Електронний ресурс] / [William S. Lind, Keith Nightengale, John F. Schmitt and others]. // Marine Corps Gazette. - 1989. - October. - P. 22-26. - Режим доступу до журн.: [http://web.archive.org/web/20080418065855/http://www.d-n-i.net/fcs/4th\\_gen\\_war\\_gazette.htm](http://web.archive.org/web/20080418065855/http://www.d-n-i.net/fcs/4th_gen_war_gazette.htm).
4. Taylor W.J. The Ground War in the Gulf / William J. Taylor Jr., James Blackwell // Survival. - 1991. - May/June. - P. 230-245.
5. Metz S. America's Defense Transformation: A Conceptual and Political History / Steven Metz // Defence Studies. - 2006. - March. - P. 4.

6. Transforming Defense: National Security in the 21st Century: National Defense Panel, December, 1997, Washington. – P. 1.
7. Mazarr M.J. The Revolution in Military Affairs: A Framework for Defense Planning / Michael J. Mazarr / U.S. Army War College Fifth Annual Strategy Conference, 26–28 April, 1994. – 38 p.
8. Metz S. Strategy and the Revolution in Military Affairs: From Theory to Policy / Steven Metz, James Kievit. – Carlisle Barracks, PA: Strategic Studies Institute, U.S. Army War College, 1995. – 48 p.
9. Blank S.J. Preparing for the Next War: Reflections on the Revolution in Military Affairs / Stephen J. Blank // Strategic Review. – 1996. – Spring. – P. 61–77.
10. McKittrick J. The Revolution in Military Affairs [Электронный ресурс] / Jeffrey McKittrick / Air War College Studies in National Security: Battlefield of the Future. – № 3. – Maxwell AFB, Ala.: Air University Press, September 1995. – Режим доступа до зб.: <http://www.airpower.maxwell.af.mil/airchronicles/battle/chp3.html>. – Назва з екрана.
11. Nolte W. Studies in Intelligence [Электронный ресурс] / William Nolte. – 2004. – Vol. 48, № 1. – Режим доступа до зб.: <http://www.cia.gov/csi/studies/vol48no1/article01.html>. – Назва з екрана.
12. Galdi T.W. Revolution in Military Affairs? Competing Concepts, Organizational Responses, Outstanding Issues Summary [Электронный ресурс] / Theodor W. Galdi. – 1995. – December, 11. – Режим доступа до стат.: <http://www.au.af.mil/au/awc/awcgate/crs/95-1170.htm>. – Назва з екрана.
13. Cohen E.A. American View of the Revolution in Military Affairs / Eliot A. Cohen. // Advanced Technology and Future Warfare. – 1996. – November, 28. – P. 3.
14. Cohen E.A. A revolution in warfare / Eliot A. Cohen // Foreign Affairs. – 1996. – March/April. – P. 37–54.
15. Vickers M.G. The Revolution in War / Michael G. Vickers, Robert C. Martinage. – Washington: Center for Strategic and Budgetary Assessments, 2004. – 214 p.
16. Alberts D.S. Network Centric Warfare: Developing and Leveraging Information Superiority / David S. Alberts, John J. Garstka, Frederick P. Stein. – Washington: DoD C4ISR Cooperative Research Program, 1999. – 284 p.
17. Shapiro J. Information and War: Is it a Revolution? / Jeremy Shapiro // Strategic Appraisal: The Changing Role of Information in Warfare. – Santa Monica CA: RAND, 1999. – P. 113–154.
18. Metz S. Armed Conflict in the 21st Century: The Information Revolution and Post-Modern Warfare / Steven Metz. – Carlisle Barracks, PA: Strategic Studies Institute, U.S. Army War College, 2000. – 113 p.

19. *Davis P.K. Transforming the Armed Force : An Agenda for Change / Paul K Davis. // The Global Century: Globalization and the National Security. – Washington: National University Press, 2001. – P. 423–442.*

Надійшла до редколегії 7.05.2010 р.

Рецензент: *С.В. Сидоров*, доктор історичних наук,  
Національний університет оборони України,  
м. Київ.

### **АМЕРИКАНСКИЙ ВЗГЛЯД НА ВОЙНУ В ПЕРСИДСКОМ ЗАЛИВЕ 1991 ГОДА КАК НА РЕВОЛЮЦИЮ В ВОЕННОМ ДЕЛЕ**

Гребенюк М.В.

Статья посвящена анализу особенностей в подходах и оценках исследователей США о революционности или эволюционности изменений в ведении боевых действий против Ирака в 1991 году. Показана разница в понимании содержания понятий поколений войн американскими и постсоветскими научными школами.

*Ключевые слова:* историография, американская историография, революция в военном деле, Персидский залив, война с Ираком.

### **AMERICAN VIEW ON THE GULF WAR 1991 AS A REVOLUTION IN MILITARY AFFAIRS**

Hrebennyuk M.

The article is dedicated to an analysis of special features of US researchers' approaches and assessment of warfare changes evolutionism or evolutionism in the war against Iraq in 1991/ The difference in interpretation of warfare generations concepts by American and Post-soviet scientific schools has been uncovered.

*Key words:* historiography, American historiography, Revolution in Military affairs, Persian Gulf, war against Iraq.